

ΕΤΟΣ 73ον

16 Μαρτίου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 11 (3746)

Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Στό σημερινό Άποστολικό ανάγνωσμα παρατίθενται μαρτυρίες της Παλαιάς Διαθήκης σύμφωνα με τις οποίες ο Υιός του ανθρώπου κυριαρχεί επί της υλικής και πνευματικής δημιουργίας, ενώ είναι ανώτερος κατά πάντα και από αυτούς τους άγγέλους, οι οποίοι διακονούν τη σωτηρία των ανθρώπων. Ο απόστολος Παύλος επισημαίνει, επιπλέον, μία βασική αλήθεια, πού συνιστά κορυφαία θέση της χριστιανικής διδασκαλίας: ο Θεός θεμελίωσε τη γη και στερέωσε τους ουρανούς. Τό γεγονός ότι ο Θεός είναι ο δημιουργός της υλικής κτίσης, του περιβάλλοντος στό οποίο ζούμε, αποδεικνύει τη σπουδαιότητα και ιερότητά του. Μάλιστα, έγινε ο τόπος κατοικίας και δράσης του σαρκωμένου Λόγου, του Ίησου Χριστού. Έτσι, εξαγιάστηκε και αναγεννήθηκε, καθώς ο Κύριος εύλόγησε τά στοιχεία της φύσης, έπαινεσε τους καρπούς της γης και δίδαξε στους ανθρώπους τό υγιές οικολογικό ήθος, τό οποίο ή Έκκλησία μας προβάλλει διαχρονικώς.

Ή κτίση ως εύχαριστία

Ή ίδια ή δημιουργία, αντίλαμβανόμενη τή δωρεά του Θεού, Τόν εύχαριστεί γιά τόν άγιασμό και τήν αναγέννησή της: «Ή φύση ψιθυρίζει τό όνομα του Ίησου. Κοιτάζει πρός τόν Ίησου... Όλα τά στοιχεία της φύσης τείνουν πρός τόν Θεάνθρωπο. Ή πέτρα και ο βράχος θά δώσουν τό μνημείο ένταφιασμού του Σωτήρος. Τό νερό θά βρεί τό ύψιστο νόημά του στό Βάπτισμα, πού αναγεννά. Οί έλιές θά δώσουν τό λάδι, πού χρίει και θεραπεύει τούς άρρώστους, μέ τήν έπίκληση του όνόματος του Ίησου. Τά στάχυα του σταριού και τά σταφύλια των άμπελιών θά δώσουν τό ψωμί και τό κρασί, μέ τά όποια ο Κύριος θά πραγματοποιήσει τό μυστήριο του Σώματος και του Αίματός του. Από τό δένδρο θά γίνει τό ξύλο του Σταυρού. Έτσι, ή ίδια όρμή, ή ίδια κίνηση ώθει πρός τόν Χριστό όλόκληρη τήν πλάση. Καί μαζί της όλον τόν άνθρωπινο μόχθο –του θεριστού, του άρτοποιού, του άμπε-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Εβρ. α΄ 10 - β΄ 3)

Ἄγγελοι, τὰ λειτουργικά πνεύματα

Κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκὲ ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραρῶμεν. Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφενξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἦτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

λουργοῦ καὶ τῶν ἄλλων— πού βοηθεῖ σ' αὐτό τό ἀνέβασμα, σ' αὐτὴ τὴ μεταμόρφωση».

Ἵ ἄνθρωπος ὡς ἐξουσιαστής

Στόν ἀντίποδα τῆς στάσης τῆς δημιουργίας ἔναντι τοῦ Θεοῦ βρίσκεται ἡ στάση τοῦ ἀνθρώπου ἔναντι τῆς δημιουργίας. Πρόκειται γιὰ στάση ἐξουσιαστική, πού ἀποσκοπεῖ στὴν ἀλόγιστη ἐκμετάλλευση, ἀδιαφορώντας γιὰ τὴ σταδιακὴ καταστροφὴ τῆς. Ἡ στάση αὐτὴ ὁδήγησε στὴν οἰκολογικὴ κρίση, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα. «Γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας ἡ πρωταρχικὴ αἰτία τῆς οἰκολογικῆς κρίσης βρίσκεται στόν ἄνθρωπο. Ἀρχίζει μέ τὴν αὐτονομία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τόν Θεό καὶ τὴν ἐπιθυμία του γιὰ αὐτοθέωση, πού ἔχει ὡς ἄμεση συνέπεια τὴν παράχρηση τοῦ κόσμου. Ὁ ἄνθρωπος δέν στηρίζεται τὴν ὑπάρξη καὶ τὴν καταξίωση τῆς δημιουργίας στόν Δημιουργό, ἀλλὰ στόν ἴδιο τόν ἑαυτό του. Καὶ ἐφόσον ὁ ἴδιος δέν μπορεῖ νὰ λυτρωθεῖ ἀπὸ τὴ φθορά καὶ τὴ διάλυση, δέν μπορεῖ νὰ λυτρώσει ἀπὸ αὐτές οὔτε καὶ τό περιβάλλον. Ἡ οἰκολογικὴ κρίση εἶναι πρωτί-

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Νέα ἐπιμελημένη ἔκδοση

*Αἰ καθ' ἡμέραν Ἀκολουθία καὶ ἡ θεία Λειτουργία τῶν Προηγουμένων Δώρων,
μετὰ Παραρτήματος: ὕμνων, εὐχῶν καὶ ἑορτολογίου.*

(σχήμα 17x24 ἑκατ., σελ. 304)

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

«Ἐσύ Κύριε (Υἱέ), θεμελίωσες τή γῆ στήν ἀρχή τῆς δημιουργίας, καί οἱ οὐρανοί εἶναι ἔργα τῶν χειρῶν σου. Αὐτοί θά καταστραφοῦν, ἐνῶ ἐσύ θά παραμείνεις αἰωνίως. Καί ὅλοι θά παλιώσουν σάν τό ἔνδυμα, καί θά τούς τυλίξεις ὅπως τόν μανδύα καί θ' ἀλλάξουν. Ἐσύ ὅμως εἶσαι ἀμετάβλητος, καί τά ἔτη σου δέν θά τελειώσουν ποτέ». Σέ ποιόν ἀπό τούς ἀγγέλους ἔχει πει ποτέ: «Κάθισε στά δεξιά μου ἕως ὅτου ὑποτάξω τούς ἐχθρούς σου κάτω ἀπό τά πόδια σου»; Δέν εἶναι ὅλοι οἱ ἄγγελοι λειτουργικά πνεύματα τοῦ θείου σχεδίου, πού ἀποστέλλονται ἀπό τόν Θεό κατά τή μέριμνά του πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μέλλουν νά κληρονομήσουν τή σωτηρία; Γι' αὐτό, πρέπει νά προσέχουμε περισσότερο τό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου, πού ἀκούσαμε, γιά νά μὴ παρασυρροῦμε. Γιατί, ἂν ὁ νόμος πού δόθηκε στόν Μωυσῆ ἐπάνω στό Σινᾶ μέσῳ ἀγγέλων ἀποδείχθηκε ἰσχυρός, καί κάθε παράβαση καί παρακοή τιμωρήθηκε ὅπως προέβλεπε ὁ νόμος, ἐμεῖς πῶς θ' ἀποφύγουμε τήν τιμωρία ἂν ἀμελήσουμε τή σωτηρία πού εἶναι τόσο ἀνώτερη; Ἡ ὁποία σωτηρία, μάλιστα, ἄρχισε νά κηρύσσεται ἀπό τόν Κύριο καί μεταδόθηκε σ' ἐμᾶς ἀπ' αὐτούς πού τήν ἄκουσαν.

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

στως κρίση πνευματική καί ἠθική. Προκύπτει ἀπό τήν κρίση πού δημιουργήθηκε στόν ἄνθρωπο. Τήν κρίση πού προκάλεσαν ἡ φιλαυτία, ὁ ἐγκεντρισμός, ἡ βουλιμία, ὁ ἡδονισμός, ἡ χλιδή, ἡ ὑπερκατανάλωση, ἡ σπατάλη καί γενικότερα ἡ ἐμπαθής ζωή».

Οἰκολογική ἀφύπνιση

Δέν γνωρίζουμε ἂν εἶναι δυνατόν ν' ἀντιστραφεῖ στήν ἐποχή μας ἡ εἰκόνα ἀλλοίωσης καί καταστροφῆς πού χαρακτηρίζει τό φυσικό περιβάλλον. Οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦμε νά καίμε, νά ρυπαίνουμε, νά καταστρέφουμε, ἀδιαφορώντας γιά τίς συνέπειες πού θά προκύψουν στή γῆ στό παρόν καί στό μέλλον. Ἡ ἐπιπολαιότητα, ἡ αἴσθηση τῆς ἰδιοκτησίας, πού μᾶς χαρακτηρίζουν, ὅσο καί τά συμφέροντα, πού κυριαρχοῦν γύρω μας, δημιουργοῦν αἴσθηση ἀπαισιοδοξίας. Μποροῦμε, ὅμως, ὁ καθένας σέ προσωπικό ἐπίπεδο, ν' ἀποκτήσουμε, αὐτό πού λέμε οἰκολογική συνείδηση, πού στή γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπό νοῦν Χριστοῦ. Τότε, θά ἀρχίσουμε νά βλέπουμε διαφορετικά τό περιβάλλον καί ν' ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι εἶναι ἓνα ὑπερπολύτιμο δῶρο τοῦ Θεοῦ, τό ὁποῖο ὀφείλουμε νά φροντίζουμε ὅσο φροντίζουμε τόν ἑαυτό μας, τό σπίτι μας, γιά νά ζοῦμε μέ ἀσφάλεια καί εἰρήνη μέσα σ' αὐτό.

Ἄρχιμ. Ἐ. Οἰκ.

16 Μαρτίου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ)

«Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ».

Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου († 287). Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ΄ αἰ.),

Χριστοδοῦλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

ῥηχος: πλ. α΄ – Ἐωθινόν: Ε΄ – Ἀπόσ.: Ἑβρ. α΄ 10 - β΄ 3 – Εὐαγγ.: Μάρκ. β΄ 1-12.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 23 Μαρτίου, Γ΄ Νηστειῶν (τῆς Σταυροπροσκυνήσεως).

Ἀπόστολος: Ἑβρ. δ΄ 14 - ε΄ 6 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. η΄ 34 - θ΄ 1.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ, μοναξιά - σιωπή - προσευχή, τοῦ Μητρ. Φαναρίου Ἀγαθαγγέλου. Ἡ πολιτεία τῆς Ἐρήμου εἶναι μιά πνευματικότητα θεοκεντρική, μεταλογική, ὄντολογική καί ἐσχατολογική μέ ἄπειρες σωτηριολογικές, ἐκκλησιολογικές, ἀνθρωπολογικές καί κοσμολογικές συνέπειες. Εἶναι μιά πράξη μέ τήν ὁποία χαρίζεται ἡ ζωή, τό πλήρωμα τῆς ἀλήθειας, τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἀγάπης.

ΕΞΗΝΘΗΣΕΝ Η ΕΡΗΜΟΣ, Θαυμαστές ἱστορίες τῶν μεγάλων Ἀσκητῶν τῆς Αἰγύπτου, τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Π. Β. Πάσχου. Ἀπό τόν ἀββᾶ Ἰωάννη τόν προφήτη, τόν ἀββᾶ Ἀπολλῶ, τόν ἀββᾶ Παφνούτιο, τόν ἀββᾶ Κόπρη κ.ἄ.

ΜΙΚΡΗ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ, τόμος Α΄, τοῦ Ἀρχιμ. Εὐσεβίου Βίττη. Ἐπιλεγμένα πατερικά φιλοκαλικά κείμενα στή σύγχρονη γλῶσσα, ἀπό τοὺς ὁσίους Ἀντόνιο τόν Μεγάλο, Ἡσαΐα τόν Ἀναχωρητή, Κασσιανό τόν Ρωμαῖο, Ἡσύχιο τόν Πρεσβύτερο καί Νεῖλο τόν Ἀσκητή.

ΜΙΚΡΗ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ, τόμος Β΄, τοῦ Εὐάγγ. Καρακοβούνη. Ἐκλεκτά πατερικά καί φιλοκαλικά κείμενα σέ νεοελληνική μετάφραση, ἀπό τοὺς ὁσίους Θεόδωρο Ἐδέσσης, Φιλόθεο Σιναΐτη, Ἰωάννη Δαμασκηνό, Γρηγόριο Σιναΐτη καί Θεόγνωστο.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑ, στά νηπτικοασκητικά ἔργα νηπτικῶν πατέρων συγγραφέων, ἰδίως στίς κατηχήσεις Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου, τοῦ ὁμοτ. Καθηγ. Χρίστου Κρικῶνη. Φιλοκαλικά κείμενα πού ἀποτελοῦν βιωματική ἀποτύπωση τῆς ἀνοδικῆς πορείας τοῦ πιστοῦ πρὸς τήν ἠθική τελείωση μέ τή συνεργεία τῆς θείας Χάριτος.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr
